

Martin Rzepecki

Prínos medzinárodného ďalšieho vzdelávania v rámci MEPA v boji proti trestnej činnosti

Stredoeurópska policajná akadémia (MEPA) so sídlom vo Viedni, ktorej členom je aj Slovenská republika, organizuje už od roku 1992 v rámci ďalšieho vzdelávania rôzne medzinárodné aktivity (kurzy, semináre, hospitácie atď.), pri ktorých prirodzene vzniká aj široká platforma pre stretnutia policajtov z rôznych partnerských krajín Európy, pri ktorých okrem výmeny poznatkov a skúseností z praxe dochádza aj k nadviazaniu osobných kontaktov. Takto vznikajú neoficiálne medzinárodné informačné siete, ktoré najmä v prípadoch časovej tiesne umožňujú bleskovú a nebyrokratickú výmenu potrebných informácií, bez ktorej býva boj proti dobre organizovanej cezhraničnej trestnej činnosti často neúspešný.

Jeden z posledných prípadov takejto spolupráce sa stal na sklonku roka 2014, pričom jej výsledok stál naozaj za to. Posledný októbrový deň roka 2014 odcudzil neznámy páchateľ v severnom Nemecku terénne motorové vozidlo zn. Range Rover, ktoré aj napriek vybaveniu zariadením na jeho GPS lokalizáciu zmizlo bez stopy. Pátranie nemeckej polície po odcudzenom vozidle bolo vyše mesiaca celkom bezvýsledné. Situácia sa však nečakane zmenila v ranných hodinách 26. novembra, keď sa GPS signál z vozidla objavil na území Slovenska, neďaleko od mesta Žilina. Vzhľadom na to, že kriminalisti z nemeckého Lüneburgu vzápätí zistili, že vozidlo je v pohybe, rozhodol sa jeden z nich – vrchný komisár B. Beulke požiadať o okamžitú pomoc kolegu zo Slovenska, s ktorým v septembri v roku 2014 spoločne absolvoval týždenný odborný seminár MEPA v nemeckom meste Budenheim. Telefonicky sa preto skontaktoval s absolventom dvoch zahraničných aktivít MEPA – pplk. Ing. M. Rzepeckim z OKP KR PZ v Nitre, ktorému poskytol všetky informácie potrebné na úspešné vypátranie a zaistenie odcudzeného motorového vozidla. Pretože podľa následných zistení uvedené vozidlo smerovalo východne po diaľnici Žilina – Prešov, bolo treba konať veľmi rýchlo. Podľa prvotných informácií bol známy iba typ vozidla a jeho farba, pričom súčasne bolo potrebné vychádzať aj z predpokladu, že na vozidle už nebudú pôvodné nemecké evidenčné čísla. Situáciu sťažoval fakt, že lokalizáciu vozidla bolo možné vykonať iba v polhodinových intervaloch, čo pri jazde po diaľnici predstavovalo prejdenú vzdialenosť okolo 70 km. Po pozitívnej lustrácii vozidla v Schengenskom pátracom systéme boli vstupné informácie bezodkladne odovzdané kolegom z Prešovského kraja, do ktorého vozidlo podľa predpokladu smerovalo. Policajti z Prešova začali okamžite po vozidle pátrať a v súčinnosti s košickými policajtmi vozidlo pred vjazdom do mesta Košice vypátrali a zastavili. Podľa zistenia na mieste malo odcudzené vozidlo už inú identitu, t. j. malo pozmenený VIN-kód, malo ukrajinský technický preukaz a na vozidle boli aj tabuľky s ukrajinskými evidenčnými číslami. Okolnosti, za ktorých vodič vozidla (cudzí štátny príslušník) k nemu prišiel, sú predmetom ďalšieho vyšetrovania. Chýbalo ozaj málo a vozidlo v hodnote takmer 110.000 € by pravdepodobne hladko a nenávratne prekročilo hranice s Ukrajinou. Následná spolupráca s nemeckými kolegami, ktorá bola potrebná na podrobnú identifikáciu zadržaného vozidla, bola rovnako rýchla, všetko prebiehalo prostredníctvom priamej telefonickaj a e-mailovej komunikácie.

Na tomto reálnom prípade, keď sa podarilo odcudzené vozidlo vypátrať a zaistiť v priebehu 1 hodiny od odovzdania informácie medzi nemeckým a slovenským kolegom, je možné vidieť význam budovania aj osobných vzťahov medzi policajtmi partnerských krajín MEPA, ktoré sú postavené na vzájomnej dôvere. Takto nadviazané osobné kontakty môžu za dodržania všetkých zákonov a nariadení pomôcť v boji proti medzinárodnej trestnej činnosti,

najmä vtedy, ak oficiálnu cestu výmeny informácií medzi zainteresovanými krajinami, ktorá vedie spravidla cez viaceré inštitúcie, nie je účelné pre jej zdĺhavosť využiť.

Medzi hlavné myšlienky MEPA patrí práve aj budovanie osobných kontaktov a vzájomnej dôvery medzi policajtmi partnerských krajín, pretože aj tieto môžu pomôcť pri spolupráci v boji proti medzinárodnej organizovanej trestnej činnosti. Schengenský priestor, ktorého sme súčasťou, je relatívne malý a medzinárodný zločin je dobre organizovaný, preto účasť našich policajtov na medzinárodných policajných aktivitách má nesporne veľký význam, veď aj opísaným prípadom kredit našej polície v zahraničí iba vzrástol. Výsledok tejto úspešnej policajnej spolupráce neunikol pozornosti centrály MEPA a 3. 12. 2014 bol publikovaný na jej domovskej webovej stránke /www.mepa.net/.

pplk. Ing. Martin Rzepecki
OKP KR PZ v Nitre
e-mail: Martin.Rzepecki@minv.sk

